

“Bijzondere Projectsteun regelen wij liever zelf”

Vorige week stuurden directeur-bestuurder Elise Hoorn van Van Alckmaer en ik de ‘Aanvraag Bijzondere Projectsteun’ voor de Alkmaarse wijk Overdie aan het Centraal Fonds. Kern van onze aanvraag: wij zien af van het ontvangen van bijzondere projectsteun en doen een voorstel voor onderlinge financiële steun op lokaal niveau. Samen met Van Alckmaer is Woonwaard bereid garant te staan voor extra investering die voor Overdie nodig is. Activiteiten uit het wijkactieplan worden in eerste instantie betaald uit bestaande financieringsstromen en pas als die tekortschieten, investeren wij als corporaties additionele gelden. Wij zien inzet van geld dus niet als doel op zich, maar laten het afhangen van de noodzaak die uit ons wijkactieplan blijkt. Het subsidiebedrag uit de Vogelaarregeling waarvan wij afzien, investeren onze strategische partners Wooncompagnie en IntermarisHoeksteen in de ontwikkeling van Overdie. In ruil daarvoor betalen zij geen of in verhouding minder heffing voor de Vogelaarwijken.

Pierre Sponselee, directieurbestuurder Woonwaard

Geld opmaken

Minister Vogelaar heeft met haar beleid veel aandacht gevraagd en gekregen voor sociale en economische problemen in wijken. Dat verdient een pluim. Toch doen wij het Centraal Fonds een aangepaste aanvraag, omdat in onze ogen de regeling voor bijzondere projectsteun voor Overdie niet de beste oplossing is. Het betreft hier een subsidie waarbij het verdelen van het geld de boventoon voert en de betekenis van de besteding ondergeschikt raakt. Het opmaken van geld dreigt belangrijker te worden dan het bereiken van resultaat.

Ook bij de toekenning van de financiële steun zijn veel vraagtekens te zetten. De minister bepaalde zelf welke additionele investering per wijk nodig is, nog voordat ze de inhoud van de wijkactieplannen kende. Pas als corporaties in een uitvoeringsovereenkomst met gemeenten aantonen dat ze maximaal additioneel willen investeren, komen ze in aanmerking voor de Bijzondere Projectsteun. Let wel: alleen additionele investeringen tellen mee. Afspraken in de uitvoeringsovereenkomst mogen alleen na juni 2007 zijn gemaakt. Hiermee houdt de minister geen rekening met lopende afspraken. Dat terwijl we in Alkmaar al in 2003 een zeer waardevolle overeenkomst over de aanpak van Overdie afsloten. Bijzondere projectsteun is op deze overeenkomst niet van toepassing; de minister ziet liever dat wij nieuwe actieplannen verzinnen.

Kortom: de ene corporatie investeert extra, daar waar de ander heffing betaalt, zodat de volgende weer subsidie kan ontvangen. De minister jongleert met geld. Het resultaat is dat ze ‘nieuw’ geld in omloop brengt, met als gevolg dat bijdragen aan een Vogelaarwijk sommige instellingen geen geld kost, maar juist oplevert. Organisaties die het van subsidies moeten hebben, doen daarom graag mee in een Vogelaarwijk en ik geef ze daarbij geen ongelijk. Zeker niet als de ontvangen subsidies nodig zijn voor de eigen continuïteit. Wie een plaats in de keten in één van de veertig wijken verovert, is voorlopig verzekerd van werk. Dit geeft geen prikkel om efficiënt met middelen om te gaan. Het gevaar van steeds nieuwe initiatieven en projecten, in plaats van structurele verbetering, ligt op de loer.

Zichtbaar bijdragen

Hoe de geldstromen ook lopen, voor corporaties is een Vogelaarwijk geen bron van inkomsten. Wij investeren juist extra. Dat doen we graag, maar dan wel door problemen zo efficiënt en effectief mogelijk op te lossen. Door kwalitatief goede initiatieven te starten, die zichtbaar bijdragen aan de ontwikkeling van de wijk en haar inwoners. Dat doen we trouwens niet alleen graag in Overdie, maar ook in de andere Alkmaarse wijken. Dat is de keerzijde van het succes van het beleid van Vogelaar; de veertig wijken krijgen nu buitenproportioneel veel aandacht. We houden daarom scherp in de gaten wat de inzet voor Overdie betekent voor andere aandachtsgebieden in Alkmaar. Als de hoge investeringen in Overdie andere wijken op achterstand zetten, moet de focus toch echt liggen op een totaalaanpak voor Alkmaar.

Hoewel wij fors investeren in Overdie, zijn wij ons bewust van de dubbele rol die wij spelen. Natuurlijk hebben wij baat bij plannen die inzet van ons vragen. Daarom heeft Woonwaard voor Overdie het initiatief genomen een wijkontwikkelingsmaatschappij op te richten, waarin maatschappelijke partners en bewoners samen verantwoordelijkheid dragen. De SEV ondersteunt ons hierbij. Met de wijkmaatschappij heeft de planontwikkeling een opdrachtgever, die breder is vertegenwoordigd dan de beide corporaties en de gemeente. Toetsing van de plannen ligt bij voorkeur bij die partijen die langdurig aan Overdie zijn verbonden en vanuit eigen kracht substantieel bijdragen aan de ontwikkeling van de wijk. Een opdrachtgever met voldoende expertise om plannen te kunnen beoordelen op doelgerichtheid en onderlinge consistentie. Met de gemeente maakten wij afspraken over uitvoering en financiering van het wijkactieplan, waardoor verantwoording over inzet en resultaten van de wijkontwikkelingsmaatschappij onverminderd plaatsvindt.

Perspectief

Met het aanbod aan het Centraal fonds bieden Woonwaard en Van Alckmaer de best mogelijke oplossing voor de financiering van de aanpak van Overdie. Wij stellen een financieringsconstructie voor het wijkactieplan voor, die prikkels bevat om resultaten te boeken. Onze constructie voorkomt onnodig rondpompen van geld en dat scheelt aanzienlijk administratieve rompslomp. Maar veel belangrijker nog: het voorkomt sturing op nieuw geld en doet recht aan ondernemerschap in de sector.

Ik doe een oproep om de regeling van Bijzondere Projectsteun en de Vogelaarheffing te gebruiken waar nodig en gewenst, maar daar flexibel mee om te gaan als partijen met een voorstel komen dat beter aansluit bij de lokale situatie. Maatschappelijke vragen die zich in de regio voordoen, willen én kunnen corporaties in veel gevallen samen met lokale partners zelf oplossen. Als dat alleen niet lukt, kunnen we onze krachten bundelen met die van collega-corporaties. Op een manier waarbij de aandacht vooral uitgaat naar de betekenis van activiteiten voor bewoners. Zij hebben immers behoefte aan perspectief.

Aedes Magazine, oktober 2008

